

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

Musala 9, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 47 40, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Број :

**ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ
СУДА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2005. ГОДИНУ**

Сарајево, мај 2006. године

I МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

- 1.1. Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја **Суда Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Суд) на дан 31.12.2005. године.
- 1.2. Руководство Суда је одговорно за финансијске извјештаје, поступање у складу са законима и прописима и успостављање ефикасног система интерних контрола. Наша одговорност је да изразимо мишљење на основу ревизије коју смо провели.
- 1.3. Законска утемељеност ревизије садржана је у Закону о ревизији институција Босне и Херцеговине ('Службени гласник БиХ', број:12/06). Ревизију смо обавили у складу са ревизионим стандардима Међународне организације врховних ревизионих институција – INTOSAI ('Службени гласник БиХ', број: 15/01). Ови стандарди захтијевају да ревизију планирамо и извршимо на начин који нам омогућава да се у разумној мјери увјеримо да су финансијски извјештаји састављени у складу са важећом законском регулативом и примјенљивим рачуноводственим стандардима и да представљају тачан и истинит приказ пословања. Ревизија оцјењује и поузданост система интерних контрола којима се осигурава примјена закона и прописа, заштита имовине, поуздано извјештавање.
- 1.4. Ревизија је, на основу узорача, испитивала значајне трансакције које потврђују износе у финансијским извјештајима, те дала оцјену рачуноводствених начела приликом састављања финансијских извјештаја, процјену одлука руководства значајних за састављање финансијских извјештаја, усаглашеност са законима и прописима, као и оцјену система интерних контрола. Сматрамо да ревизија коју смо извршили пружа разумну основу за изражавање нашег мишљења.

Према нашем мишљењу, ревидирани финансијски извјештаји за 2005. годину представљају, у свим значајнијим аспектима, реално и објективно стање на дан 31.12.2005. године.

Без намјере даљег квалифицирања нашег мишљења скрећемо пажњу на унапређење система интерних контрола и процеса планирања и извршења буџета (тачке 3.1. и 3.2.).

II РЕВИЗИОНИ ИЗВЈЕШТАЈ

1. Увод

Законом о Суду Босне и Херцеговине¹ основан је Суд Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Суд), са сједиштем у Сарајеву, с циљем осигурања ефикасног остваривања надлежности државе Босне и Херцеговине и поштивања људских права и владавине закона на њеној територији.

Суд чине предсједник и одређени број судија, како је то прописано наведеним законом. Суд има свој буџет, који је саставни дио Буџета институција Босне и Херцеговине. Буџет Суда садржи посебне ставке којима се прецизирају буџетске потребе за рад Одјељења I за ратне злочине и Одјељења II за организовани криминал, привредни криминал и корупцију Кривичног и Апелационог одјељења. Суду је у 2005. години пружена и логистичка подршка од стране Канцеларије регистара за рад Одјела I и Одјела II.

2. Осврт на препоруке из претходног извјештаја

Канцеларија за ревизију извршила је ревизију пословања Суда за 2004. годину о чему је састављен Извјештај о ревизији и претходну ревизију за 2005. годину о чему је састављено и Суду достављено Писмо препорука. Освртом на препоруке ревизије које су садржане у ова два документа констатовали смо да је Суд предузео одређене активности на отклањању недостатака и да је већина препорука реализована те да су одређене активности у вези примјене препорука у току. Наводимо преглед препорука ревизије и статус њиховог рјешавања:

Реализоване препоруке:

- Извршена су унапређења система интерних контрола руководства у дијелу контроле и евидентирања финансијских трансакција, планирања и праћења извршења буџета као и извјештавања о раду Суда;
- Суд је донио план и програм рада и осигурао реферат о извршењу кривичних санкција, притвора и других мјера;
- Извршен је попис средстава и извора средстава за 2005. године.

Активности које су у току:

- У току су активности око унапређења процеса планирања односно раде се припреме и едуцира особље за пројектно и стратешко средњорочно планирање.

¹ Закон о Суду БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 29/00, 15/02, 16/02, 24/02, 3/03, 37/03, 42/03, 4/04, 9/04, 35/04, 61/04).

3. Налази и препоруке

3.1. Систем интерних контрола²

Ревизија је извршила испитивање система интерних контрола, административних и рачуноводствених процедура и квалитета финансијског управљања у Суду. Циљ ових испитивања је био да се увјеримо у којој мјери су оперативни циљеви остварени и колико су поуздани подаци на којима се базирају годишњи финансијски извјештаји, те да ли је финансијско управљање у складу са постојећим прописима.

Министарство финансија и трезора БиХ, доставило је свим корисницима буџета Практични водич за ефикасну интерну контролу у институцијама Босне и Херцеговине³ који садржава смјернице у вези израде правилника о интерним контролама. Водич је усвојен у оквиру Акционог плана од стране Савјета министара и базиран је на, у свијету, широко прихваћеном моделу система интерних контрола од пет компоненти:

- o контролног окружења,
- o процјене ризика,
- o контролних активности,
- o информација и комуникација,
- o мониторинга.

Суд није до сада предузео потребне активности на изради Правилника о интерним контролама који омогућава примјену оваквог модела интерних контрола. Највећа одговорност за успостављање система интерних контрола везана је за руководство Суда (предсједник Суда и генерални секретар Суда). Истовремено увођење система интерних контрола заснованог на моделу од пет компоненти највише ће користити руководству, јер ће такав систем осигурати (у разумној мјери) заштиту пословања од евентуалних превара, грешака или злоупотреба.

Канцеларија за ревизију подржава овакав модел приступа успоставе система интерних контрола, те препоручује Суду да предузме активности на изради Правилника о интерним контролама који ће се базирати на датим смјерницама, а све у циљу отклањања ризика од евентуалних грешака и злоупотреба у пословању Суда.

3.2. Планирање и извршење буџета

Анализом буџета установили смо да постоје одступања траженог у односу на одобрени, као и траженог и извршеног буџета, а које су посљедица одређених слабости система интерних контрола овог процеса. Овдје се прије свега мисли на то да планирање није вршено на

² Систем интерних контрола подразумијева скуп поступака и мјера које предузима руководство у циљу осигурања тачности и правилности евидентирања финансијских трансакција, њихову пуну усклађеност са законима, те ефикасност, економичност и ефективност трошења јавног новца као и заштите имовине.

³ Погледати Инструкцију за развој и одржавање система интерних контрола од 08.03.2005. године коју је сачинило Министарство финансија и трезора БиХ и Акциони план за успоставу система интерних контрола у институцијама БиХ који је предложила радна група за израду и провођење акционог плана за јачање система интерних контрола коју је именовао Савјет министара Одлуком број: 277/04 од 16.12.2004. године.

основу потребних улазних параметара као што су анализе стварних потреба за материјалним и људским ресурсима за извршење циљева и задатака, те параметара које Одјелу за финансије и рачуноводство требају доставити остале службе Суда. С друге стране, Министарство финансија и трезора БиХ извршило је умањење траженог буџета на ставци 'Уговорене услуге' без претходног усаглашења са Судом, што је имало за посљедицу да је Суд у току године, по одобрењу Министарства финансија и трезора БиХ, извршио реструктурирање расхода којим је повећана ставка 'Уговорене услуге' у укупном износу од 180.000 КМ. Даље желимо скренути пажњу на процес израде плана набавки који треба бити детаљан и сачињен на основу спецификација потреба свих организационих јединица и увида у стварно стање средстава којима Суд располаже. Посебно истичемо значај предстојеће трансформације Канцеларије регистрара која је пружала логистичку подршку Суду тј. преузимање материјалних и људских ресурса у складу са потписаним споразумом о реформи правосуђа у Босни и Херцеговини.

Анализом предложеног, одобреног и оствареног буџета и увидом у расположиву документацију утврдили смо да Суд није прекорачио поједине буџетске позиције као ни укупан буџет, али да постоје слабости у планирању буџета које се односе на значајно одступање одобреног од предложеног буџета како у планираном броју запослених тако и у номиналним износима по појединој буџетској позицији.

С обзиром да је квалитетно планирање буџета, као стратешки важне основе за осигурање материјалних и људских ресурса, веома значајно за економично и транспарентно управљање средствима, предлагемо да се о буџету и његовом извршењу расправља и на сједницама Суда. Потребно је, такође, уложити додатне напоре и побољшати комуникацију са Министарством финансија и трезора БиХ, те усагласити ставке на којима ће се евентуално умањење плана буџета извршити. Даље у сарадњи са наведеним министарством потребно је правовремено осигурати средства за рад Суда у складу са потребама Суда и утврђеном динамиком преузимања кадрова од Канцеларије регистрара.

4. КОРЕСПОНДЕНЦИЈА

Институцији је уручен нацрт Извјештаја о ревизији за 2005. годину, на разматрање и достављање коментара на налазе ревизије.

У остављеном року од 15 дана, Институција није доставила своје коментаре на налазе садржане у Извјештају.

**ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ
РЕВИЗОРА**

мр Драган Кулина

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Миленко Шего

Прилог 1.

ПРЕГЛЕД ТРАЖЕНОГ, ОДОБРЕНОГ И ИЗВРШЕНОГ БУЏЕТА ЗА 2005. ГОДИНУ

Ред. број	Врста расхода	Приједлог буџета за 2005.год.	Одобрени буџет за 2005.год.	Проmjена структуре буџета	Текуће резерве	Донације	Остало *	Укупно буџет (4+5+6+7+8)	Извршење буџета 2005. год.	Разлика (9-10)	Индекс (10/9)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
I	Текући издаци	4.810.783	3.802.166	0	0	0	0	3.802.166	3.498.247	303.919	92
1.	Плате запослених	3.492.366	2.738.129	-120.000	0	0	0	2.618.129	2.589.216	28.913	99
2.	Накнаде трошкова запослених	484.417	317.037	-60.000	0	0	0	257.037	195.770	61.267	76
3.	Путни трошкови	57.000	57.000	0	0	0	0	57.000	42.371	14.629	74
4.	Издаци телефонских и пошт. услуга	85.000	85.000	0	0	0	0	85.000	71.061	13.939	84
5.	Издаци за енергију и ком. услуге	120.000	100.000	0	0	0	0	100.000	73.288	26.712	73
6.	Набавка материјала	100.000	100.000	0	0	0	0	100.000	49.538	50.462	50
7.	Издаци за усл. превоза и горива	40.000	40.000	0	0	0	0	40.000	5.194	34.806	13
8.	Унајмљивање имовине и опреме	20.000	20.000	0	0	0	0	20.000	132	19.868	1
9.	Издаци за текуће одржавање	42.000	42.000	0	0	0	0	42.000	18.451	23.549	44
10.	Издаци за осигурање	20.000	20.000	0	0	0	0	20.000	6.540	13.460	33
11.	Уговорене услуге	350.000	283.000	180.000	0	0	0	463.000	446.686	16.314	96
II	Капитални издаци	0	10.000	0	0	0	0	10.000	7.133	2.867	71
1.	Набавка грађевина	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Набавка опреме	0	10.000	0	0	0	0	10.000	7.133	2.867	71
3.	Набавка осталих сталних средс.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III	Програми посебне намјене	150.000	100.000	0	0	0	323.119	423.119	422.481	638	100
1.	Међународна сурадња	150.000	100.000	0	0	0	0	100.000	99.362	638	99
2.	Одјел за ратне злочине	0	0	0	0	0	323.119	323.119	323.119	0	100
IV	СВЕУКУПНО	4.960.783	3.912.166	0	0	0	323.119	4.235.285	3.927.861	307.424	93
	Број запослених	90							74		0